

Türk Tabipleri Birliği

Turkish Medical Association

PANDEMİ BÜLTENİ #17

SAĞLIK BAKANLIĞINI

KIŞ AYLARINDA VAKA ARTIŞINA KARŞI UYARIYOR, ÖNLEM ALMAYA DAVET EDİYORUZ

27 Ekim 2021

Günlük yeni vaka sayısında Avrupa'da ilk üç içinde olan ülkemiz için önümüzdeki kış aylarında vaka sayısının artma riski çok yüksektir. Şu an dahi günlük 30 bine yakın vaka ve 250 civarında ölüm sayıları ile seyreden salgın, ağırlığını korumaktadır. Bu koşullarda bile Sağlık Bakanlığı herhangi bir önlem almamakta, sadece günlük sosyal medya paylaşımları ve "tweet"ler ile salgın yönetimi başarı sayılmaktadır.

Geçen yıl aynı günlerde tablo bu ağırlıkta değilken dahi kasım ayında vaka ve vefat sayıları hızla artmış; hastane acil, yoğun bakım ve servislerinde yer bulunamadığından hastalar koridorlarda takip edilmiş, bulunan her alan yataklı servis veya yoğun bakımlara çevrilmişti. O zaman da uyarılarımıza rağmen Sağlık Bakanlığı ne yazık ki tedbir almakta gecikmiş, alınan tedbirler çok yetersiz kalmıştı. Tekrar aynı tablo ile karşılaşmamamız ve kışın olası bir kriz yaşanmaması için önlem alınması konusunda uyarılarımızı bir kez daha hatırlatıyoruz:

Dünyada ve Türkiye'de şu an etkin olan Delta varyantıdır. Delta varyantının önemli bir özelliği çok kısa sürede çok hızlı bulaşma özelliğinin olmasıdır. Ayrıca Delta varyantının klinik seyri daha hızlı değişim göstererek ağırlaşmaktadır. Delta varyantının aşılama oranları dikkate alındığında toplumsal hareketlilik içinde olan genç nüfusu daha fazla etkilediği de bir gerçektir.

Bilimsel veriler eşliğinde COVID-19 pandemisine karşı bugüne kadar en değerli araştırma sonucu aşı olmuştur. Şimdiye kadar ülkemizde uygulanan aşılama koruyuculuk oranları oldukça yüksektir. Ancak aşı bizi yine de %100 koruyamamaktadır. Koruyuculuk etkisi, en iyi koşullarda 6 ay kadardır. Sonradan mutlaka hatırlatma dozları gerekmektedir. Bizi bu pandemiden koruyacak olan aşılama oranlarımız hala düşük olup toplumsal koruyuculuğu sağlayacak olan %85 oranından oldukça uzaktadır.

Maske-mesafe-temizlik-havalandırma, pandeminin bulaşma ve olası etkilerini azaltan korunma araçlarımızdır. Yaz aylarından itibaren koruyucu önlemlerin sanki pandemi bitmiş gibi azaldığını görmekteyiz.

Türk Tabipleri Birliği

— Turkish Medical Association —

Pandemi başından itibaren yüz yüze eğitimi savunduğumuz ve bu konuda okullarımızda her türlü tedbirin alınması gerektiğini söylediğimiz halde okullar yeterli önlem alınmadan açılmıştır.

İktidar, pandeminin başından itibaren gerçek rakamları gizlemekte, şeffaf davranmamaktadır. Fazladan ölümler ise günlük vefat tablosuna eklenmemektedir.

Önümüzdeki günler influenza salgını için de uygun bir ortamdır. Geçtiğimiz yıl koruyucu önlemlerin daha sıkı uygulanması nedeniyle COVID-19 ve influenza'nın birlikte görülmesi durumunda ortaya çıkması olası "kusursuz fırtına" önlenmişse de, bu yıl tüm önlemlerin neredeyse terk edilmesi sonucunda mevcut tablonun çok daha ağırlaşması riski bulunmaktadır.

Önümüzdeki artan tehlikeler nedeniyle Sağlık Bakanlığını bir kez daha uyarıyor ve önlem almaya davet ediyoruz. TTB olarak önerilerimiz şunlardır:

- 1- Aşı hız ve oranı derhal artırılmalıdır. Günlük en az 1 milyon doz aşı yapılmalıdır. Aşılamada bölgesel eşitsizlikler hızla giderilmelidir. Aşı kampanyaları yapılmalıdır. Artık insanların kullanıcı dostu olmayan dijital yöntemlerle aşıya ulaşması beklenmemeli, devlet yurttaşların bulunduğu yerlerde aşılamayı yapmalıdır. Aşı olmayanlar için kısıtlamalar ve aşı olma gerekliliği gözetilerek, yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- 2- Gebelerin aşılınması konusunda tereddütler giderilmeli, Türk Tabipleri Birliği, Türk Jinekoloji ve Obstetrik Derneği ve Halk Sağlığı Uzmanları Derneği olarak yapılan bilgilendirme temel alınmalıdır. (https://www.ttb.org.tr/haber_goster.php?Guid=909cdc60-ofd4-11ec-94d8-6894aead55a3)
- 3- Okulların fiziki şartları en kısa zamanda düzenlenmelidir. Okul ve derslik sayısı artırılmalı, sınıf mevcutları azaltılmalıdır. Havalandırmanın önemi gözetilerek, uygun havalandırma yöntemlerinin sağlanması için gerekli girişimler yapılmalıdır. Okullarda temizlik malzemeleri, maske eksiksiz sağlanmalı, sınıf mevcutları azaltılmalı, temizlik görevlisi, yardımcı personel ve öğretmen sayısı artırılmalıdır.
- 4- Maske-mesafe-temizlik gibi kişisel koruyucu tedbirlerin uygulanması için uyarılar ve denetimler artırılmalıdır.
- 5- Kapalı ortamlarda mümkün olduğu kadar az süre kalınmalı, bu ortamlarda koruyuculuğu daha yüksek (N95, FFP2 gibi) maskeler kullanılması sağlanmalı, sık sık havalandırma yapılmasının koşulları oluşturulmalıdır.

Türk Tabipleri Birliği

_____ Turkish Medical Association _____

- 6- Toplu taşımalarda yolcu sayıları sınırlandırılmalı, sefer sıklığı artırılmalıdır.
- 7- Çalışma ortamlarında çalışan sayısını azaltacak dönüşümlü çalışma yöntemleri uygulanmalıdır.
- 8- Sağlık açısından riskli çalışanların gerek kamu gerekse özel sektörde izinli sayılmaları için gereken adımlar atılmalıdır.
- 9- Salgını önlemenin en önemli yolu koruyucu sağlık sisteminin güçlendirilmesi, basamaklandırılmış sağlık hizmetlerini hayata geçirmesidir. Sağlık Bakanlığı "Sağlıkta Dönüşüm Projesi"nin getirdiği bu yıkıcı sağlık sisteminden vazgeçmeli, toplumsal ve koruyucu sağlık sistemlerini öncelemelidir.
- 10- Hastanelerde servis, yoğun bakım ve acillerde aşırı yoğunluğa karşı şimdiden gereken önlemler alınarak, sağlık çalışanı sayıları artırılmalı, sağlık çalışanlarının uzun saatler çalışmasının önüne geçilerek dönüşümlü çalışma uygulanmalıdır. Ertelenmiş sağlık hizmetlerinin gelecekteki sonuçları da gözetilerek hastanelerin tüm servis ve polikliniklerini COVID-19 için dönüştürmek yerine ayrı yapılanmalar oluşturulmalıdır.
- 11- İnfluenza aşısı 65 yaş üstü, kronik hastalığı ve kanser hastası olanlar başta olmak üzere toplumun her kesimine ve ücretsiz olarak sağlanmalıdır.
- 12- Pandemiyle mücadele etmenin en önemli yolu şeffaf bilgi ve veri paylaşımıdır. Sağlık Bakanlığı bugüne kadar izlediği şeffaflıktan uzak, yanıltıcı verileri kullanarak yaptığı açıklamalara son vermelidir.
- 13- Salgının başından beri etkisiz ilaçların dağıtımını ötesine geçemeyen fiyasyon uygula(ma)ması yerine etkili temaslı izlemleri gerçekleştirilmeli, temaslı bildirimlerini sosyal ve ekonomik desteklerle etkinleştirecek adımlar atılmalıdır.
- 14- Toplumsal hareketliliği yoğun risk gruplarında hızlı tarama testlerinin yaygın kullanımını sağlanmalıdır.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi

Türk Tabipleri Birliği Pandemi Çalışma Grubu